

Ompröva skogsbruksplanen för Skäppentorp

(Se vidare § 355 i sammanträdesprotokollet för kommunstyrelsens arbetsutskott från den 21 oktober 2025.)

I höstas antog kommunstyrelsens arbetsutskott en ny skogsbruksplan för Skäppentorp (även benämnd kommunskogen) väster om Blomstermåla. Tillsammans med Stranda Naturskyddsföreningen kräver nu Naturskyddsföreningen i Kalmar län att den antagna skogsbruksplanen rivs upp och planerade skogliga åtgärder pausas i minst två år. Skälen är att den antagna skogsbruksplanen har uppenbara brister och saknar ingående inventeringar av områdets naturvärden. Detta i strid med flera lokalt antagna miljömål och mot gällande översiktsplan, som tydligt slår fast att det är rekreations- och naturvärden som ska prioriteras i det aktuella området. För bakgrund och mer information hänvisar vi till vår tidigare skrivelse från den 7 januari 2026 och vårt förslag om ett omtag och paus från den 2 mars 2026.

Gällande översiktsplan

Gällande översiktsplan, som kommunfullmäktige antog i februari 2025, slår fast att i kommunskogen prioriteras *”bevarande och utveckling av områden med höga biologiska eller rekreativsvärden, där så är möjligt bör jord- eller skogsbruk kunna samexistera med dessa värden.”* Det vill säga skogsbruk förbjuds inte, men det är en verksamhet som är tydligt underordnad utvecklingen av områdets natur- och rekreativsvärden. Vidare lyfter gällande översiktsplan möjligheterna kring en mellankommunal samverkan kring Hornsö ekopark, som i juni 2022 pekades ut av dåvarande regering som en möjlig nationalpark.

Lokala miljömål från 2008 och 2020

I de lokala miljömålen från mars 2008 står det att den kommunägda skogen ska inventeras med avseende på nyckelbiotoper och skyddsvärda områden. 18 år senare är detta ännu inte genomfört, vilket innebär att den antagna skogsbruksplanen saknar väsentlig information. I gällande miljömål för Mönsterås kommun från maj 2020 föreslås möjligheten att utreda formellt skydd av kommunägd skog med särskilt höga natur- och rekreativsvärden. Utifrån de kontakter vi har haft med tjänstemän på Mönsterås kommun har vi förstått att inte heller detta är gjort.

Naturvärdesinventering av äldre skog inom fastigheten Skälleryd 1:17

I mars beslutade Naturskyddsföreningen att på eget initiativ finansiera en första kartläggning av möjliga naturvärden i drygt 70 hektar av fastighetens äldre skogar. I den antagna skogsbruksplanen är merparten av dessa bestånd tänkta att avverkas under de kommande tio åren.

Kartläggningen har genomförts av Tomas Fasth, med drygt 40 års erfarenhet från liknande uppdrag och flera reservatsbildningar. Inventeringen genomfördes i slutet av mars, vilket inte är den optimala tidpunkten och har begränsat möjligheterna att kartlägga viktiga naturvärden i form av insekter, fåglar och kärlväxter. Trots detta identifierades drygt 40 arter som antingen är rödlistade, fridlysta eller angivna som signalarter. Inventeringen av 27 naturvärdesbiotoper visar tydligt att stora delar av kommunskogens äldre bestånd hyser betydligt högre naturvärden än vad som framgår i höstens antagna skogsbruksplan.

Kartläggningens slutsats blir att naturskyddet behöver stärkas i 19 av 27 inventerade avdelningar. För resterande åtta avdelningar bekräftas skogsbruksplanens tidigare målklass. Detta innebär att merparten av de äldre skogarna som planeras att avverkas fram till 2035 har så höga naturvärden att de inte bör avverkas, utan istället bör avsättas som frivilligt skyddade områden. I synnerhet i ett område där översiktsplanen sedan lång tid tillbaka slår fast att det är naturvärden som ska prioriteras.

För ett av de största hotade skogsbestånden (avdelning 143 på 9,1 hektar) föreslår Fasth att dagens kombinerade målklass förändras till naturvård orört och beskriver området på följande vis:

”Området är ett av traktens mest värdefulla tallbestånd. Lövandelen utgör en väsentlig andel, ca 5 - 10 %, vilket gör att området påminner mycket om de särskilt skyddsvärda delarna av Hornsö ekopark. Inga skötselbehov föreligger vad gäller lövandelen.”

Mot bakgrund av gällande översiktsplan och utifrån kommunfullmäktige tidigare antagna miljömål anser vi att det är allvarligt att höstens beslut om en ny skogsbruksplan innehåller allvarliga brister. Vi är också förvånade över att kommunfullmäktiges antagna miljömål inte förverkligas, utan har stannat vid vackra fraser i till intet förpliktigande dokument.

Vi upprepar därför vårt tidigare förslag från den 2 mars att pausa alla planerade åtgärder i kommunskogen under minst två år. Detta både för att lägga grunden för ett omtag och samtidigt ordentligt kartlägga kommunskogens natur- och friluftsvärden. I det arbetet vill vi särskilt poängtera vikten av en bred dialog om hur detta skogsområde bäst tjänar kommunens invånare och då särskilt de som lever och bor i Blomstermåla.

Till denna skrivelse bifogas **Naturvärdesinventering av äldre skog inom fastigheten Skälleryd 1:17 Mönsterås kommun**. Den som önskar ta del av hela kartläggningen med

artlista och bilaga i form av områdesbeskrivningar för 27 naturvärdesbiotoper är varmt välkommen att höra av sig till Naturskyddsföreningen.

Östra Småland den 11 maj 2026. (Uppdaterad den 21 maj 2026)

Per Jiborn

Skogsansvarig i Naturskyddsföreningen i Kalmar län

Lars Engström

Ordförande i Stranda Naturskyddsförening

Källor och referenser:

- **Naturskyddsföreningens skrivelse** från den 7 januari 2026.
- **Naturskyddsföreningens förslag** till Moderaterna och Kristdemokraterna från den 2 mars 2026.
- **Mönsterås kommun Översiktsplan - Mark** / Antagen av Mönsterås kommunfullmäktige 1991-07-04, §91
- **Mönsterås Översiktsplan Del 1 Mål och strategier** / Antagen av kommunfullmäktige 25 februari 2002
- **Mönsterås Översiktsplan Del 3 Inlandet** / Antagen av kommunfullmäktige 17 december 2012
- **Mönsterås kommun Översiktsplan 2040 - med utblick mot 2050** / Antagen av kommunfullmäktige den 24 februari 2025, 7 §
- **Miljömål för Mönsterås kommun** / Antagna av kommunfullmäktige mars 2008
- **Miljömål 2020 - 2025 Mönsterås kommun** / Antagen av kommunfullmäktige i Mönsterås kommun 2020-05-18, § 29
- **Skogsbruksplan** för Skäppentorp 1:2 med flera / Upprättad hösten 1987
- **Skogsbruksplan** för Skäppentorp 1:2 Södra / Utskriven 2000-02-14
- **Skogsbruksplan** för Skälleryd 1:17 Södra / Framskriven till och med 2014-01-21
- **Skogsbruksplan** för Skälleryd 1:17 / Utskriven 2025-09-05